

Decentralizēto kanalizācijas sistēmu ietekmes uz ūdeņu kvalitāti. Dzeramā ūdens kvalitātes novērtējums Latvijas akās.

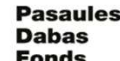
Linda Fībiga

Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs

Rīga, 21.05.2024.

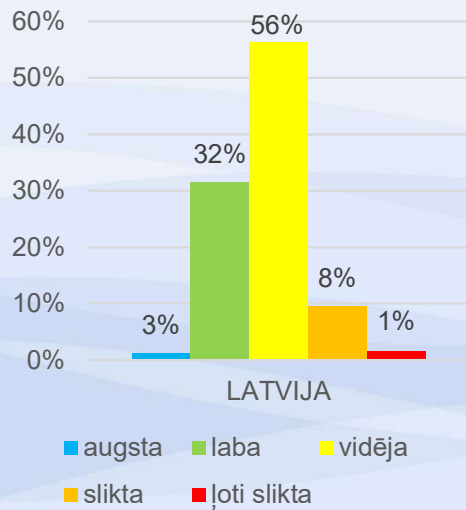
Eiropas Savienības LIFE programmas Integrētais projekts

“Latvijas upju baseinu apsaimniekošanas plānu ieviešana laba virszemes ūdens stāvokļa sasniegšanai”

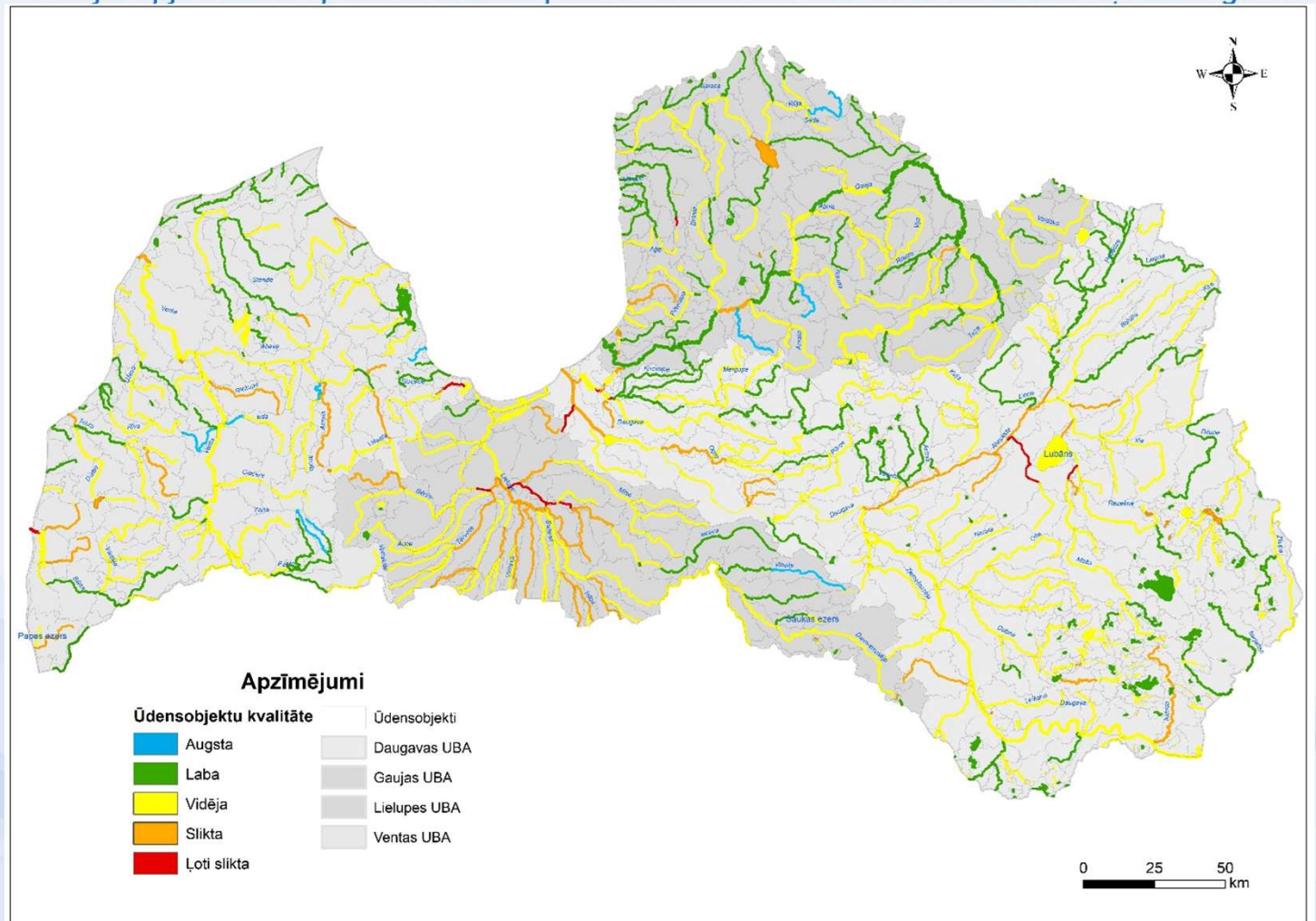

Latvijas virszemes ūdeņu ekoloģiskā kvalitāte

Eiropas Savienības LIFE programmas Integrētais projekts
 "Latvijas upju baseinu apsaimniekošanas plānu ieviešana laba virszemes ūdens stāvokļa sasniegšanai"

MONITORINGS – VISA PAMATĀ

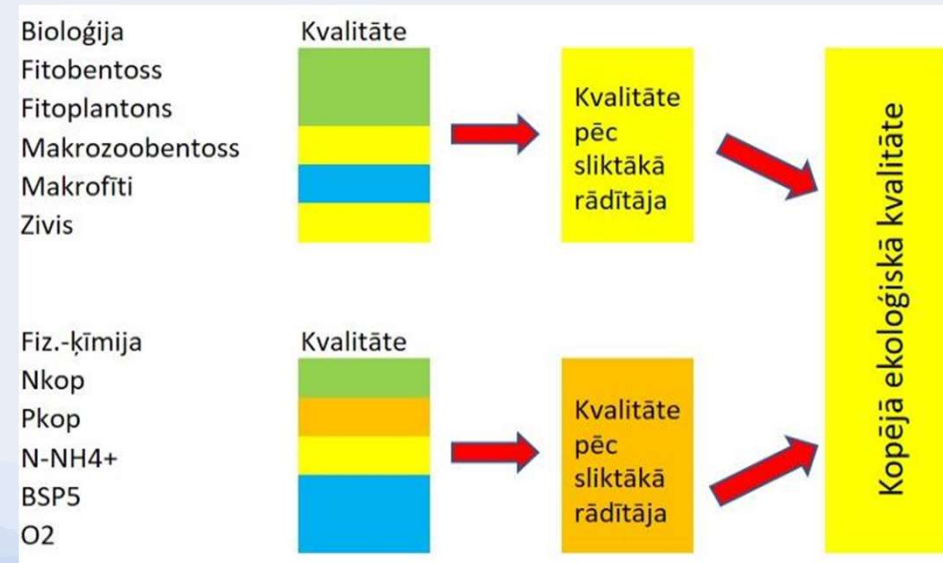
- Bioloģiskā kvalitāte

- Fizikāli-ķīmiskā kvalitāte

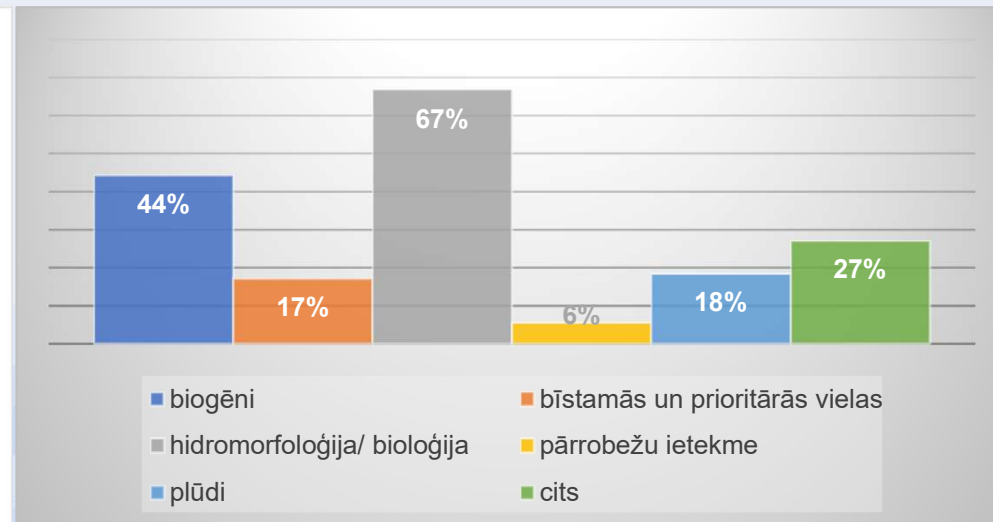
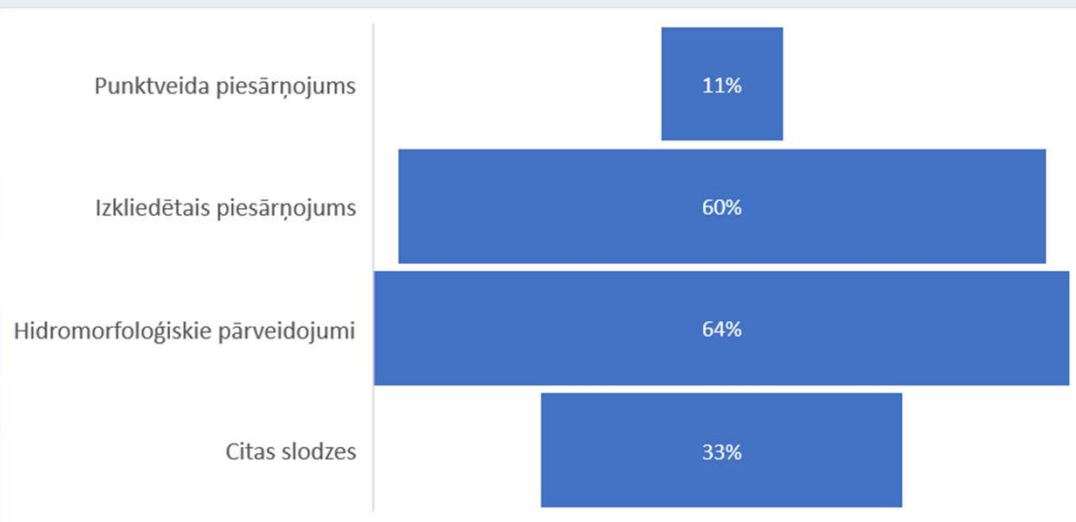
- Hidromorfoloģiskā kvalitāte

Piemērs ekoloģiskās kvalitātes novērtējumam

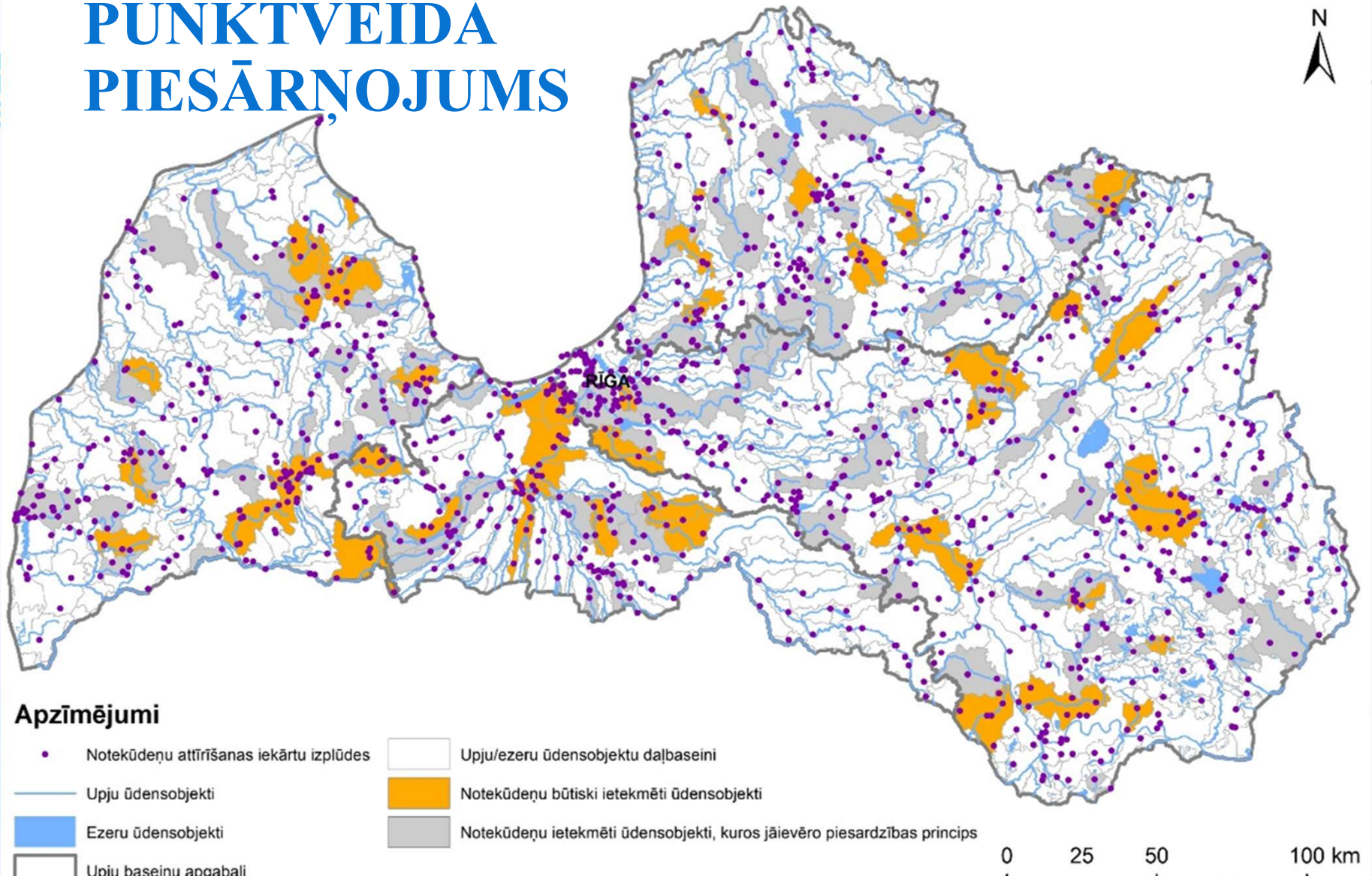
Kas ietekmē ūdeņu ekoloģisko kvalitāti?

- Barības vielas (slāpekļa un fosfora savienojumi) – no izkliedētajiem avotiem un punktveida avotiem
- Hidromorfoloģiskie pārveidojumi

PUNKTVEIDA PIESĀRŅOJUMS

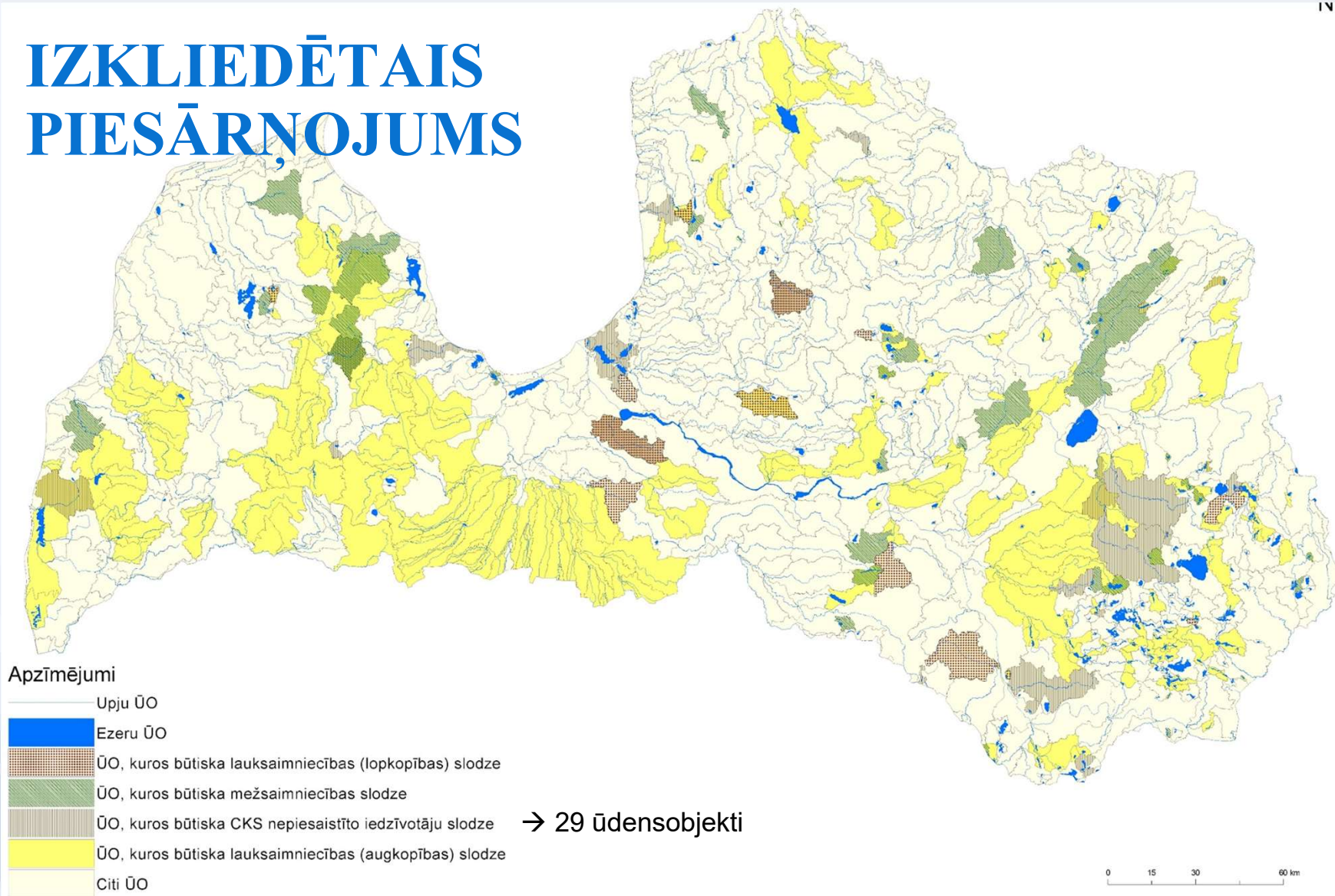
Apzīmējumi

- Notekūdeņu attīrīšanas iekārtu izplūdes
- Upju ūdensobjekti
- Ezeru ūdensobjekti
- Uniu baseinu apgabali
- Upju/ezeru ūdensobjektu daļbaseini
- Notekūdeņu būtiski ietekmēti ūdensobjekti
- Notekūdeņu ietekmēti ūdensobjekti, kuros jāievēro piesardzības princips

0 25 50 100 km

IZKLIEDĒTAIS PIESĀRŅOJUMS

asniegšanai”

Decentralizētās kanalizācijas sistēmas (DKS)

~20% pilsētu iedzīvotāji izmanto DKS – septiķus, krājbedres, individuālās NAI

- Ja tās nav hermētiskas → piesārņojums nokļūst gruntsūdeņos
- Ja gruntsūdeņus izmanto dzeramā ūdens ieguvei (akas) → apdraudējums cilvēka veselībai

DKS lielāks blīvums → lielāks piesārņojuma apjoms → ietekme uz virszemes ūdeņiem (upēm, ezeriem)

Nelegālas izplūdes vietas

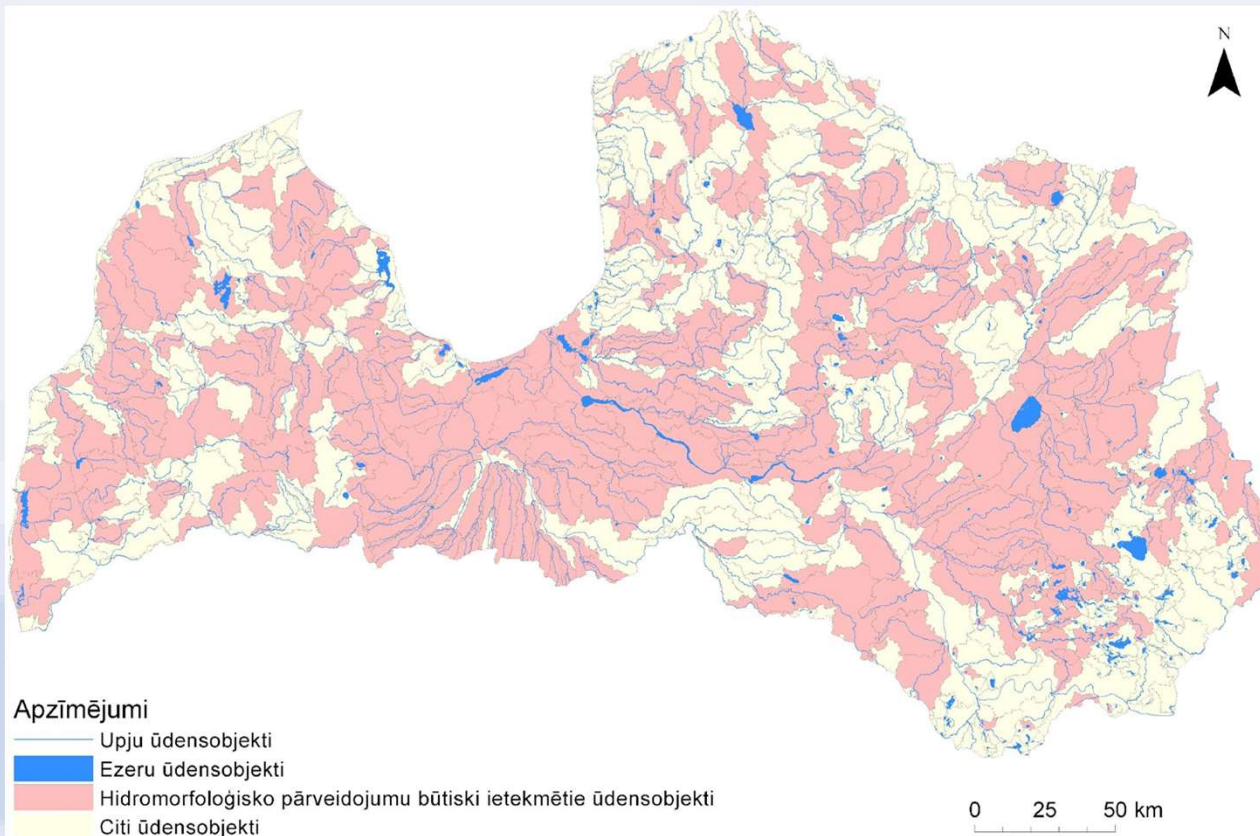
Eiropas Savienības LIFE programmas Integrētais projekts
"Latvijas upju baseinu apsaimniekošanas plānu ieviešana laba virszemes ūdens stāvokļa sasniegšanai"

Neatbilstoša notekūdeņu apsaimniekošana

Asenizācijas pakalpojumi

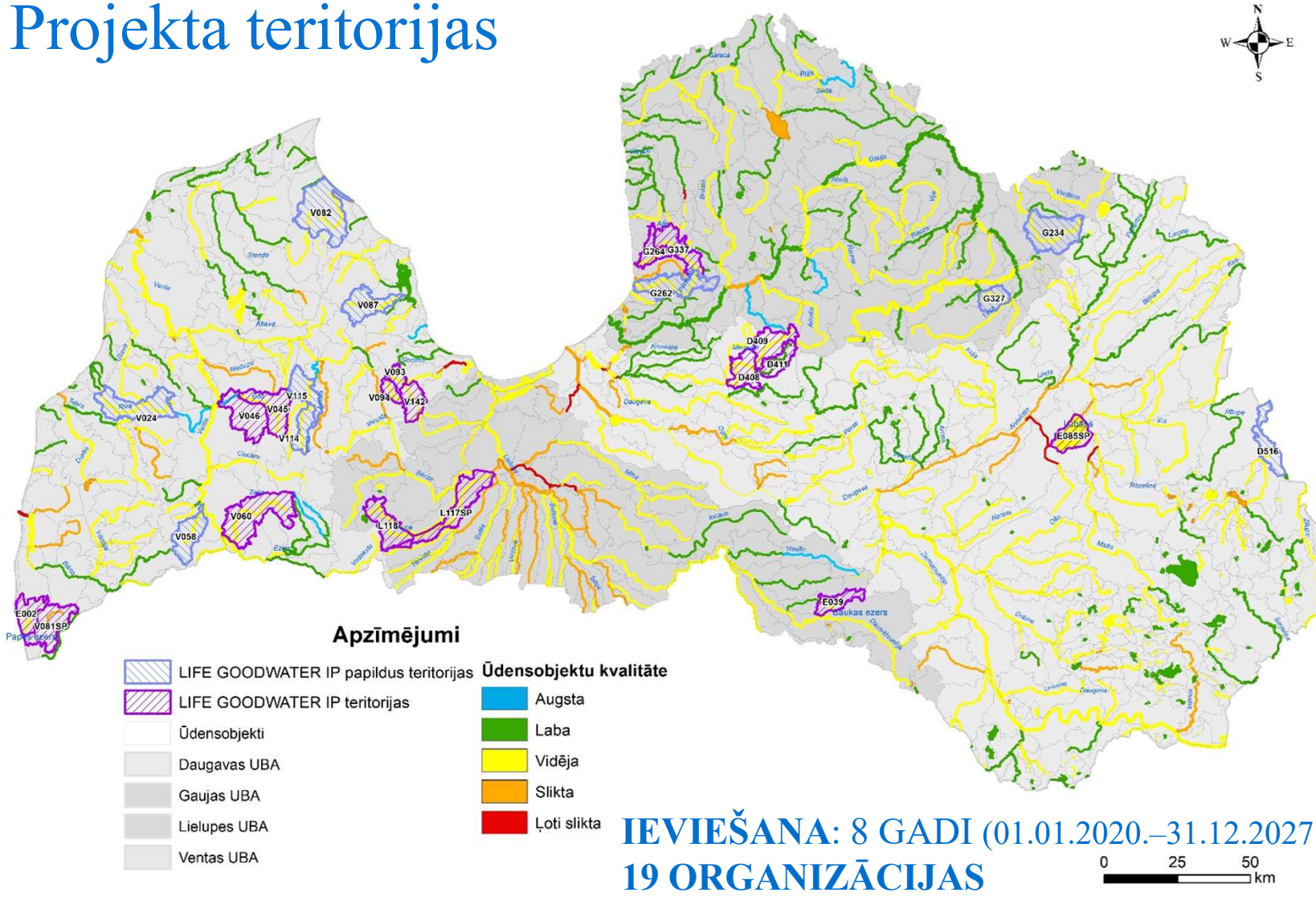
HIDROMORFOLOĢISKIE PĀRVEIDOJUMI

Hidromorfoloģiskā slodze ir galvenais iemesls, kāpēc ~65% Latvijas upju un ezeru ūdensobjektu nevar sasniegt labu ekoloģisko kvalitāti:

- **regulējumi** - gultnes taisnošana, padziļināšana;
- **polderi** - ūdens novadīšana pa citu maršrutu (regulēšana), uzpludināšana, režīma izmainīšana;
- **krastu struktūras izmainīšana** (ostas);
- **HES un aizsprosti** - sedimentu transporta un zivju migrācijas izjaukšana

Projekta teritorijas

ievokļa sasniegšanai”

D516 Ludza_2

G234
Melnupe_1

G262 Pēterupe

G327 Gosupe

V114 Imula_1

V115 Imula_2

V024 Rīva_1

V058 Lētīža

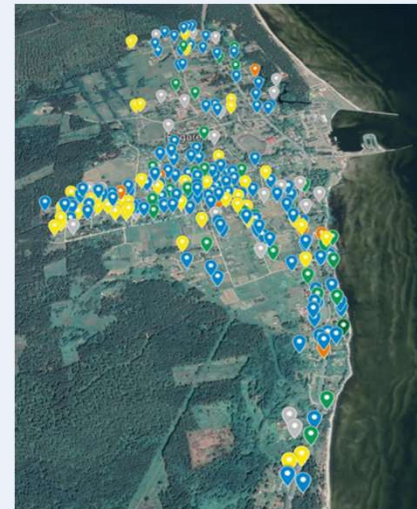
V082 Roja_2 ar
Mazroju

V087 Dursupe

NOTEKŪDEŅI

Engures ciems un Nākotnes ciems:

- Decentralizētās kanalizācijas sistēmas, izlīdzināšanas tvertne
- Jaunu NAI būvniecība

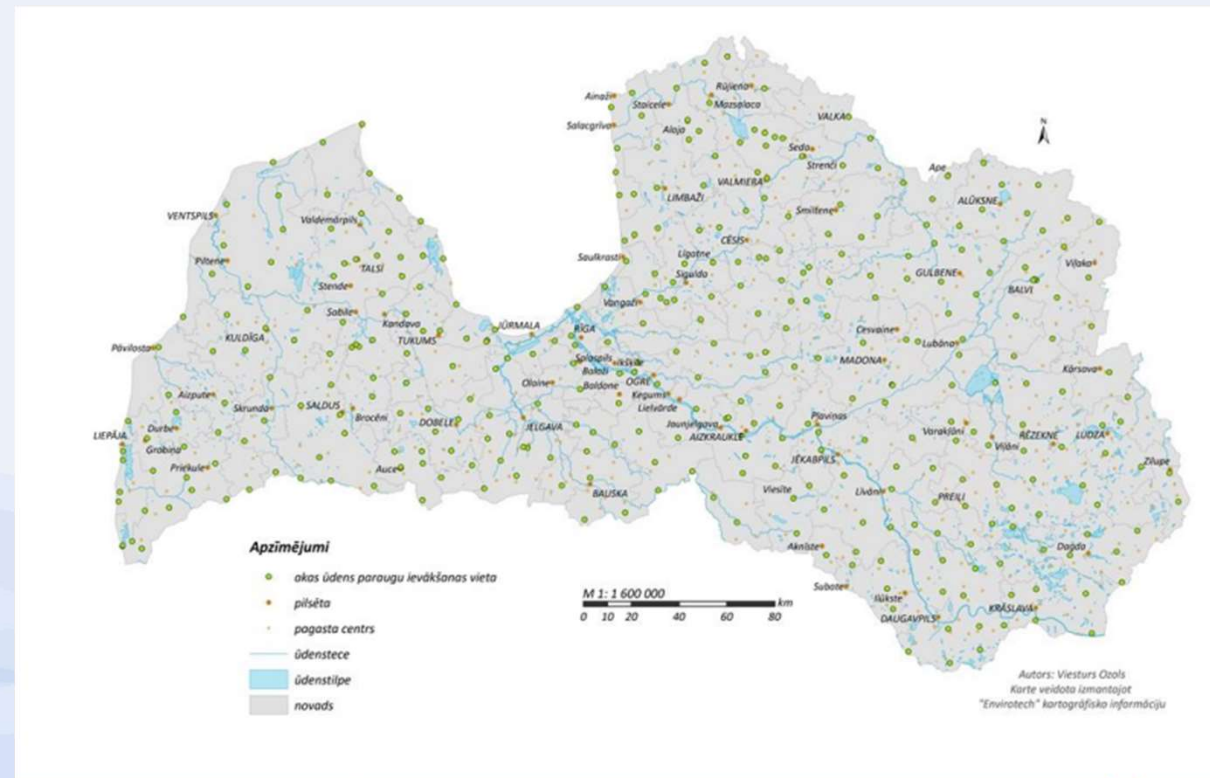

- Nacionālā līmeņa notekūdeņu dūņu apsaimniekošanas stratēģija
- DKS sabiedrības informēšanas kampaņa

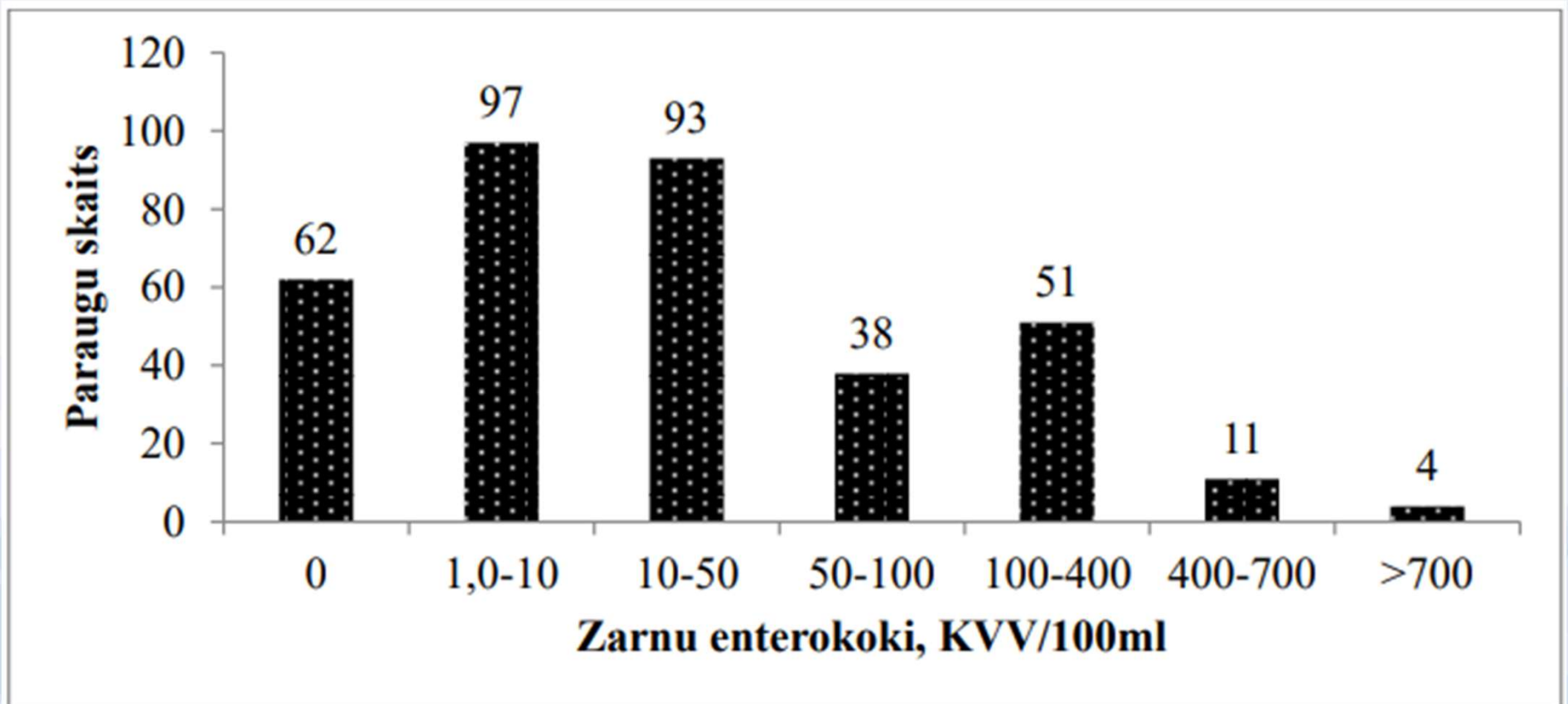
Dzeramā ūdens novērtējums Latvijā

Latvijas Universitātes pētījums
2020.-2021.g.

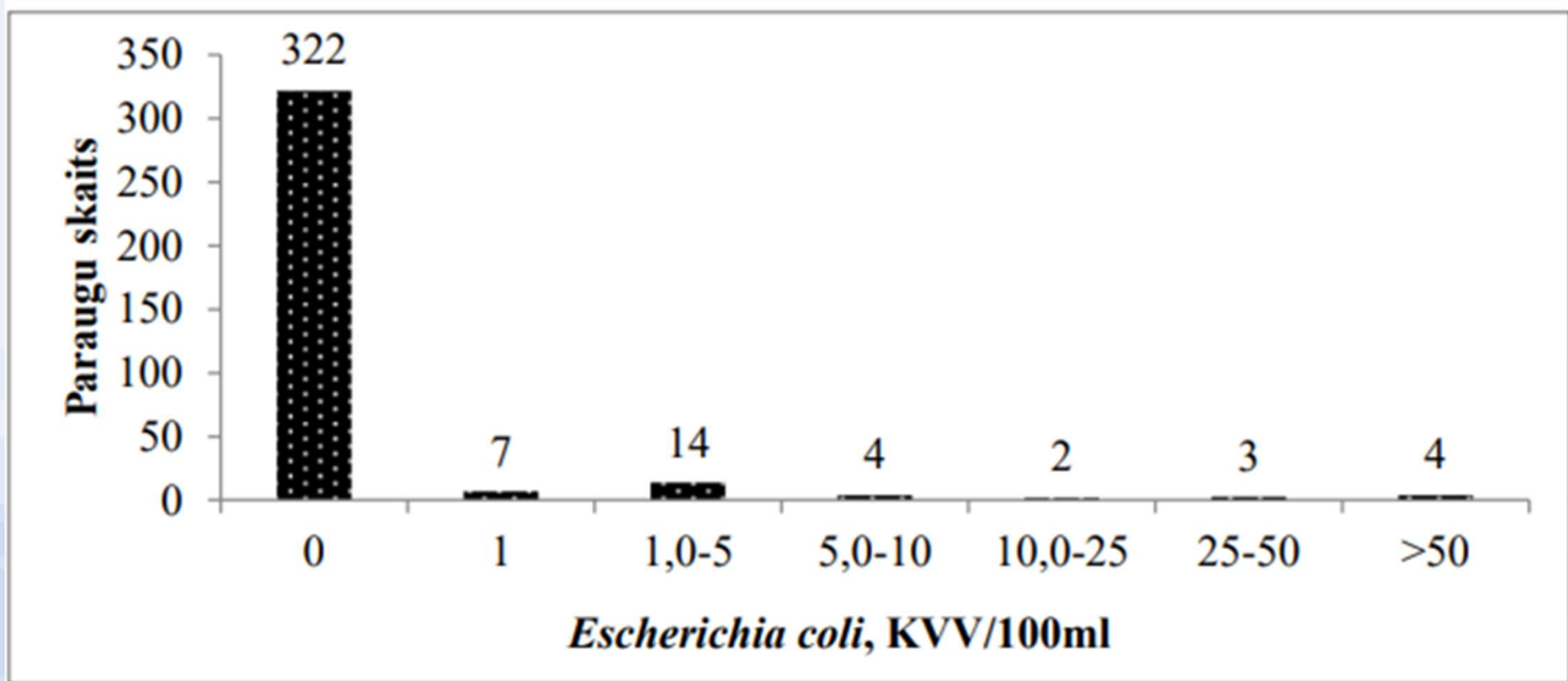
- Ūdens hidroķīmisko un mikrobioloģisko parametru novērtējumu
- **356** aku ūdens paraugi
- No tām **74** akas atrodas pilsētu, ciematu teritorijā

Rezultāts

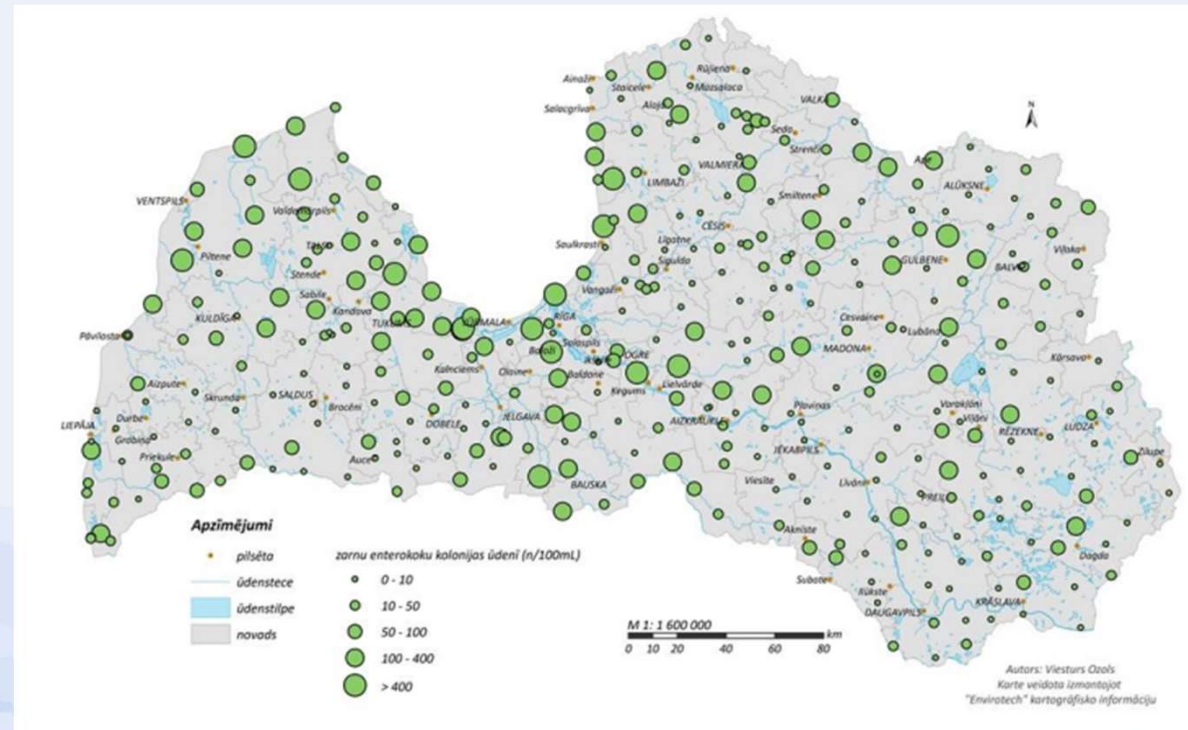
Rezultāts

Dzeramā ūdens novērtējums Latvijā

Rezultāts

- **15%** augsts slāpekļa un fosfora savienojumu saturs
- **6%** mikrobioloģiskais piesārņojums pārsniedz rekomendējamās robežas
- kopumā **15-20%** gadījumos akas var uzskatīt par piesārņotām

Dzeramā ūdens novērtējums Engurē

LIFE GoodWater IP pētījums

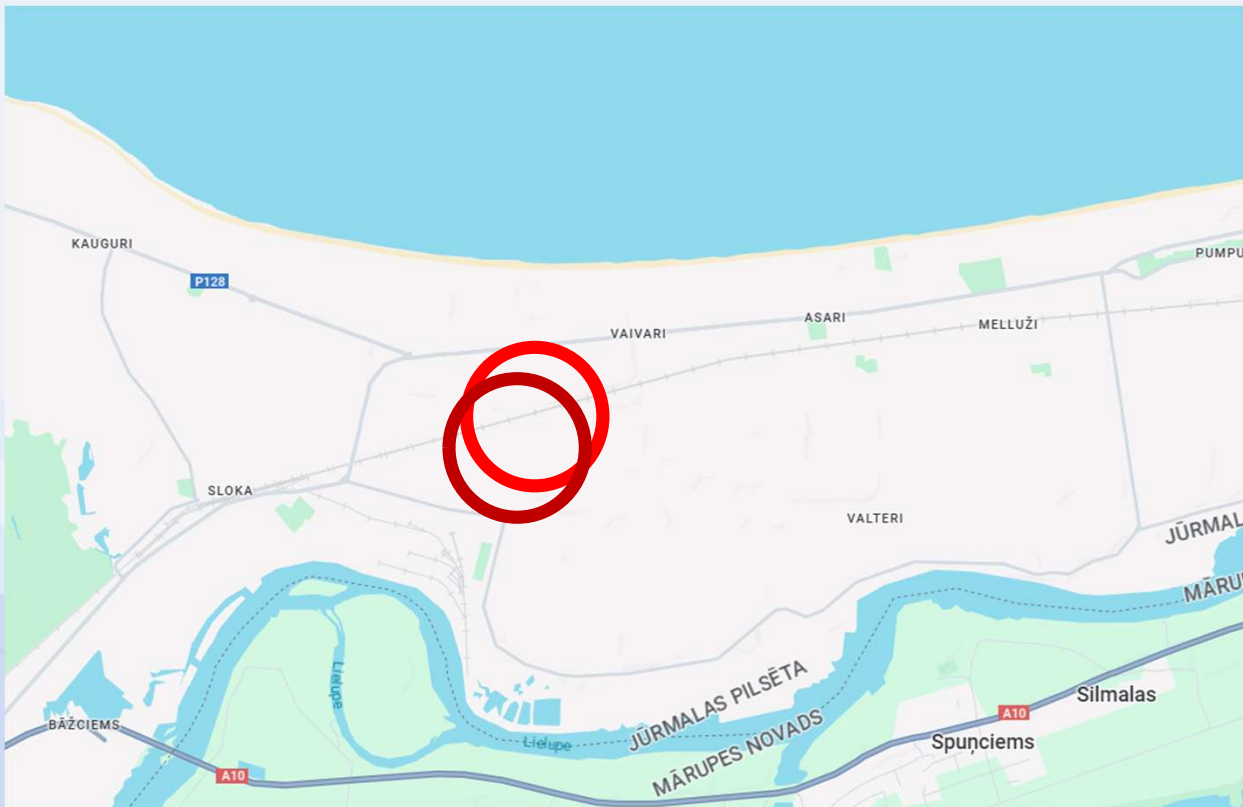
ŪDENS MIKROBIOLOĢISKĀS KVALITĀTES TESTĒŠANAS REZULTĀTI

- 9 urbumi **25** paraugošanas cikli
- Mikrobioloģiskais piesārņojums konstatēts **visos monitoringa postēnos**

18. attēls. Hidroģeoloģisku urbumu ierīkošana pētījuma ietvaros 2020.gadā septembrī

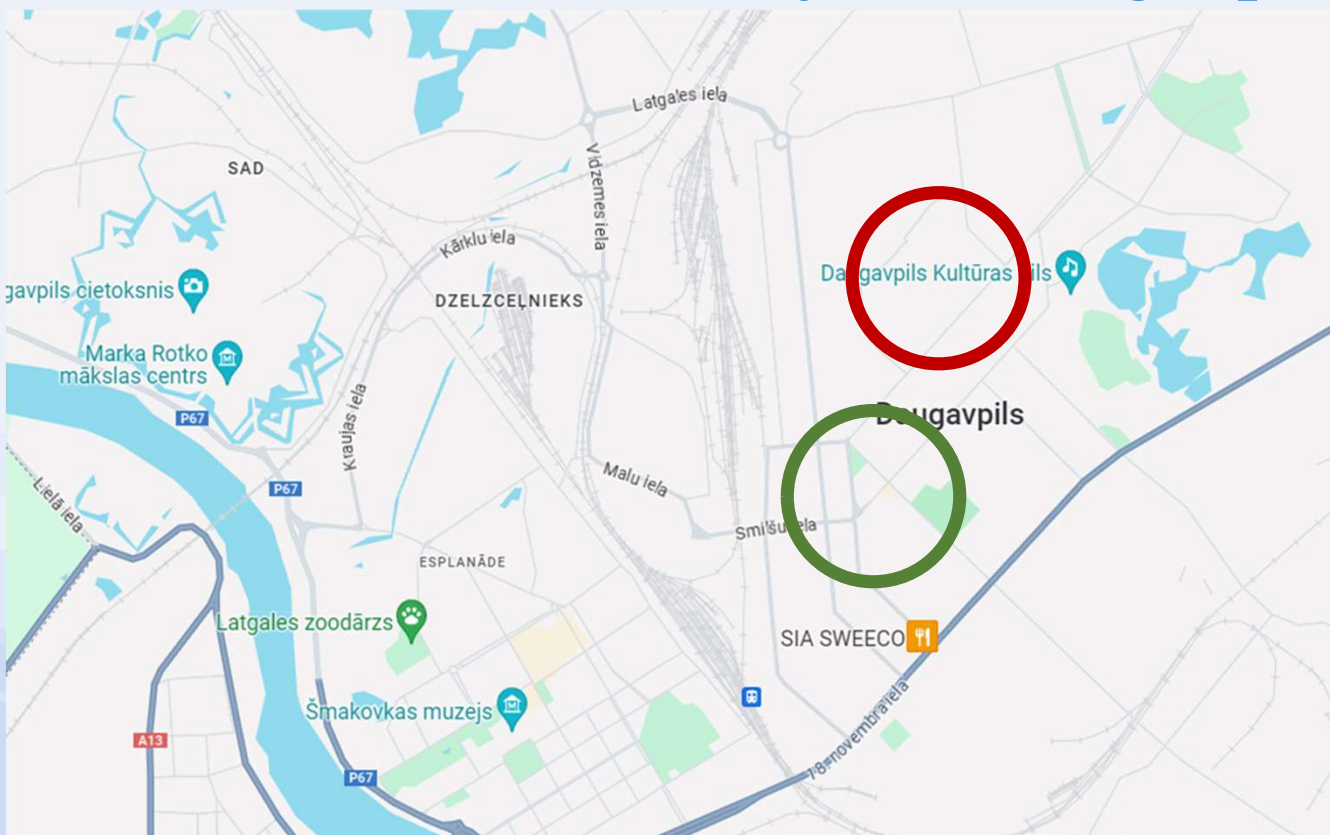
Virszemes ūdens novērtējums Jūrmalā

Rādītājs	Rezultāts
Escherichia coli skaits	3 /100ml
Zarnu enterokoku skaits	1,7 x 10 KVV/100ml

Rādītājs	Rezultāts
Escherichia coli skaits	5,3 x 10 /100ml
Zarnu enterokoku skaits	2,2 x 10 KVV/100ml

Dzeramā ūdens novērtējums Daugavpilī

Rādītājs	Rezultāts
Escherichia coli skaits	4,8 x 10 KVV/100ml
Zarnu enterokoku skaits	2,1 x 10 KVV/100ml

Rādītājs	Rezultāts
Escherichia coli skaits	0 KVV/100ml
Zarnu enterokoku skaits	0 KVV/100ml

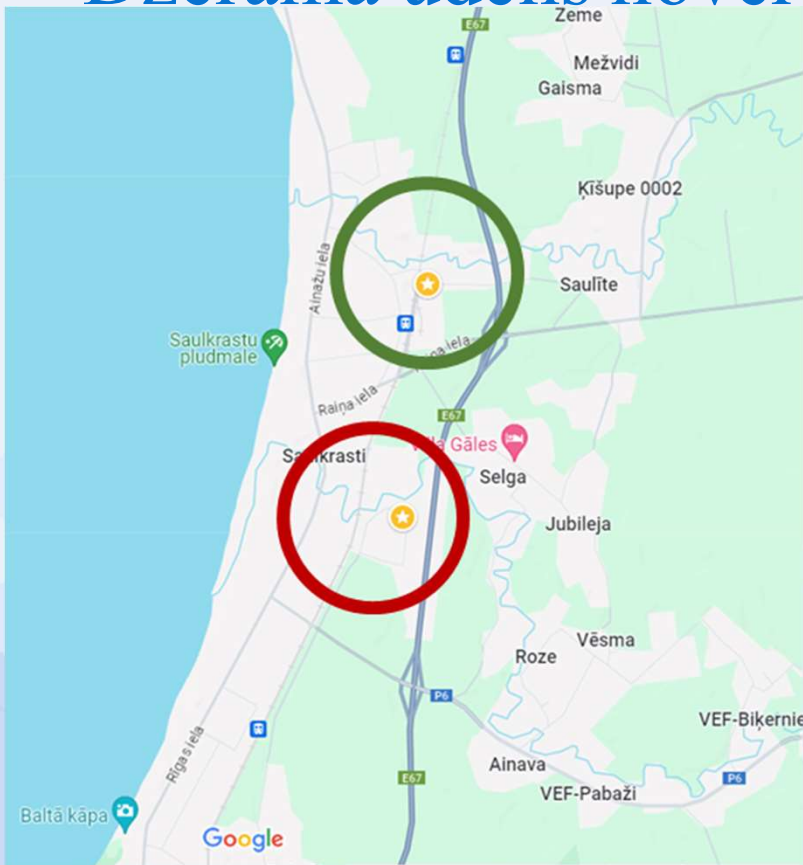
Dzeramā ūdens novērtējums Jēkabpils

Rādītājs	Rezultāts
Escherichia coli skaits	0 KVV/100ml
Zarnu enterokoku skaits	0 KVV/100ml

Rādītājs	Rezultāts
Escherichia coli skaits	0 KVV/100ml
Zarnu enterokoku skaits	0 KVV/100ml

Dzeramā ūdens novērtējums Saulkrastos

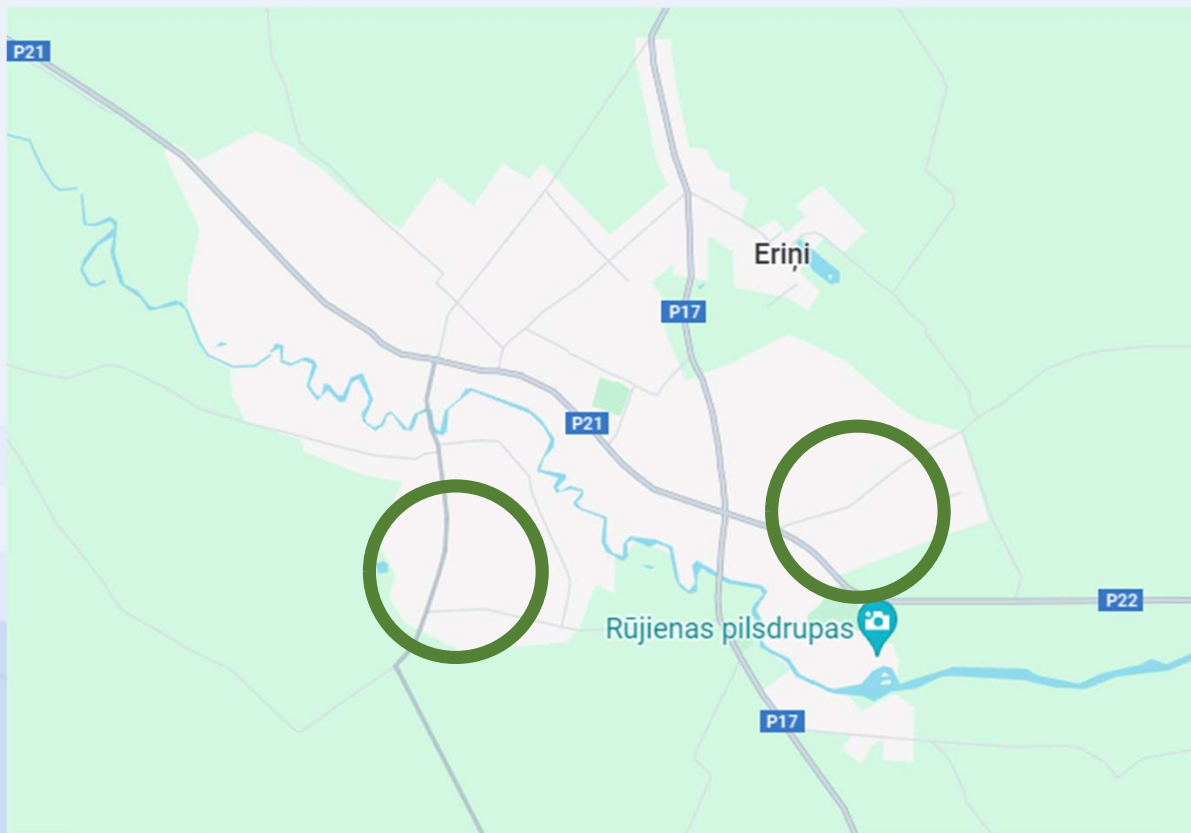
Vidrižu iela

Rādītājs	Rezultāts
Escherichia coli skaits	0 KVV/100ml
Zarnu enterokoku skaits	0 KVV/100ml

Vītiņu iela

Rādītājs	Rezultāts
Escherichia coli skaits	0 KVV/100ml
Zarnu enterokoku skaits	Ir konstatēta

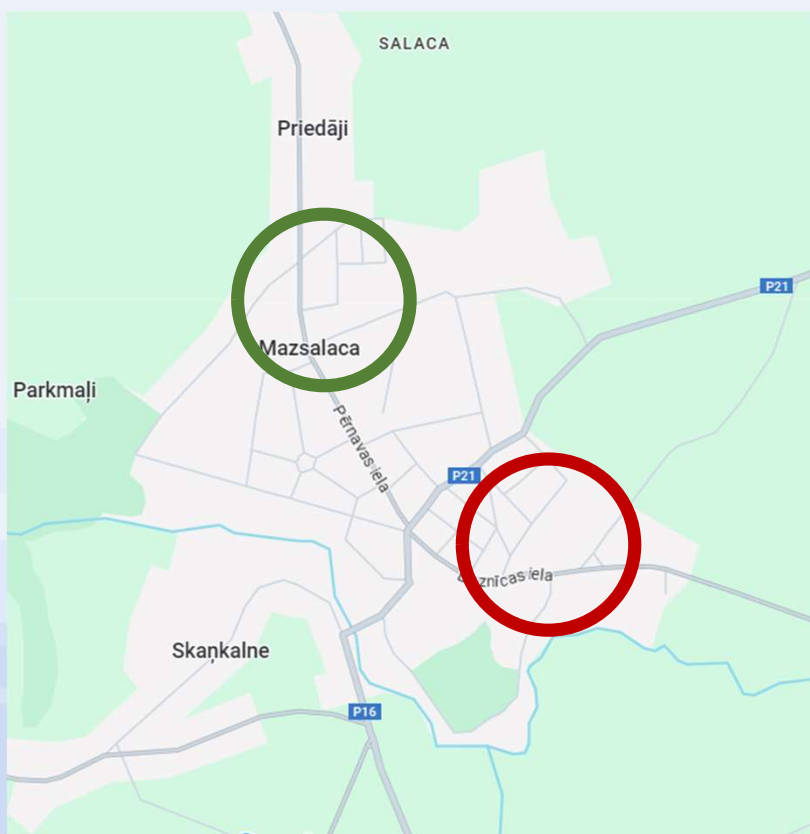
Dzeramā ūdens novērtējums Rūjienā

Rādītājs	Rezultāts
Escherichia coli skaits	<1 KVV/100ml (pielīdzināms 0 KVV/100ml)
Zarnu enterokoku skaits	<1 KVV/100ml (pielīdzināms 0 KVV/100ml)

Rādītājs	Rezultāts
Escherichia coli skaits	<1 KVV/100ml (pielīdzināms 0 KVV/100ml)
Zarnu enterokoku skaits	<1 KVV/100ml (pielīdzināms 0 KVV/100ml)

Dzeramā ūdens novērtējums Masalacā

Rādītājs	Rezultāts
Escherichia coli skaits	<1 KVV/100ml (pielīdzināms 0 KVV/100ml)
Zarnu enterokoku skaits	Mikroorganismi ir konstatēti 100 ml

Rādītājs	Rezultāts
Escherichia coli skaits	0 KVV/100ml
Zarnu enterokoku skaits	0 KVV/100ml

Eiropas Savienības LIFE programmas Integrētais projekts
"Latvijas upju baseinu apsaimniekošanas plānu ieviešana laba virszemes ūdens stāvokļa sasniegšanai"

Lai tīri ūdeņi brīvi plūst!

goodwater.lv

LIFEGoodWaterIP

LIFEGoodWaterIP

LIFEGoodWaterIP

LIFEGoodWaterIP

LIFEGoodWaterIP

Integrētais projekts "Latvijas upju baseinu apsaimniekošanas plānu ieviešana laba virszemes ūdens stāvokļa sasniegšanai" (LIFE GOODWATER IP, LIFE18 IPE/LV/000014) ir saņēmis finansējumu no Eiropas Savienības LIFE programmas un Valsts reģionālās attīstības aģentūras.

www.goodwater.lv

Šī informācija atspoguļo tikai LIFE GOODWATER IP projekta partneru viedokli un Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildaģentūra (CINEA) neatbild par to kā tiek izmantota šeit paustā informācija.

